

"FIGYELŐ"

UJSÁGSZELVÉNY VÁLLALAT

BUDAPEST

Telefon: 971-46

Pesti Hírlap

Lap: _____

1933 decz 15.

Hatvanéves a budapesti rendőrség.

A budapesti államrendőrség életének nevezetes évfordulójához érkezett: pénteken, december 15-én hatvan éve annak, hogy megszervezték és elindult pályafutására. 1873 december 15-én létesült Budapest székesfőváros rendőrsége az osztrák „polizei”, a városi potoszlók, darabontok, komisszáriusok utódjaul. Az új városi rendőrség első főkapitánya *Tháisz Elek* volt, akinek nevéhez nem sok dicsőség fűződik. A budapesti rendőrség első évtizede mozgalmas volt ugyan, de semmiképpen sem alkalmas arra, hogy a polgárság bizalmát kiérdemelje. Az első főkapitányt 1884-ben valósággal a közfelháborodás söpörte el.

Török János temesvári polgármester lett az utóda és alighogy az új főkapitány a régi Hatvani-utcai főkapitányságon megkezdte működését, hamarosan megváltozott a helyzet. Rendet teremtett a rendőrtestületben, fejlesztette a rendőrséget és kivívta a közbizalmat. Felállította a bünygyi osztályt és megszervezte a detektívtestületet amelynek első főnöke báró *Splényi Ödön* volt. *Török János* halála után, 1893-ban dr. *Sélley Sándor* rendőrtanácsos került a főkapitányi székbe. Ekkor már a *Ferenc József*-térre székelt a főkapitányság és felépült a *Mosonyi-utcai* rendőrlaktanya.

Rudnay Béla következett ezután a főkapitányok sorában. A függetlenségi párt nagy politikai mozgalmi idején nem volt népszerű, viszont, mint szakember, elismeréseméltó munkát végzett a főkapitányság élén. Az ujjlényomat-rendszert ő hozta egyik londoni utjáról és megelőzve a kontinens államait, Anglia után elsőnek vezette be a magyar rendőrségre. A századforduló idején *Krecsányi Kálmán* a detektív-főnök aki európai hírű, sikeres nyomozásokat végzett. Ezekben az évtizedekben a budapesti rendőrség már európai színvonalra fejlődött, sok nagy bünygyet nyomozott ki és Budapest kifejlesztett közbiztonságát megszilárdította. Szervezete, működési módja egyre szakszerűbb és modernebb.

Rudnay utódja *Boda Dezső*, aki 1906 márciusában lett főkapitány és ugyancsak fáradhatatlanul küzdött, hogy ujításokkal fejlessze a budapesti államrendőrséget. *Boda Dezső* létesítette a rendőri gyermekbiróságot, rendezett több megoldatlan kérdést, erős kézzel fékezte meg a pornográfia terjedését és megszervezte a bünygyi muzeumot. Az ő idején is sok tüntetés, politikai vihar nehezítette meg a rendőrség munkáját, holott volt elég dolga a főkapitányság személyzetének: egymást követték a nagyarányu bünygyek, amelyek rejtélyének kiderítése széleskörű nyomozást kívánt.

Közben kitört a világháboru és 1917 júniusában dr. *Sándor László* rendőrtanácsos foglalta el *Boda Dezső* helyét. Az őszirózsás forradalom főkapitánya dr. *Diétz Károly*. 1919 március 21-én a proletárdiktatura őt is elmozdítja helyéről. 1919 augusztusában helyreállt a törvényes rend és ekkor *Mattyasovszky György* belügyminiszeri tanácsost nevezték ki fő-

kapitánnyá és dr. *Nagy Károly* lett a detektív-főnök az izgalmas, nehéz időkben.

Ezután történt a rendőrség átszervezése országos államosításának végrehajtása és 1920 augusztus 4-én dr. *Nadosy Imre* igazságügyminiszeri tanácsost neveztek ki főkapitánnyá, később országos főkapitánnyá. Ekkor dr. *Marinovich Jenő* a főkapitány, dr. *Hetényi Imre* a politikai osztály vezetője, aki éppen a napokban ünnepelte az osztály élén való működésének tizéves fordulóját. A rendőrfőparancsnok *Beniczky Tamás* volt, akit nem sokára dr. *Török János* rendőrfőtanácsos követezt a főkapitányság őrszemélyzetének élén, amelynek most is ő a főparancsnoka. *Marinovichot Bezegh-Huszágh Miklós*, majd legutóbb dr. *Fereneczy Tibor* követte a főkapitányi székben.

A budapesti rendőrség hatvanéves jubileumán dr. *Fereneczy Tibor* a főkapitány, helyettese *Kalmár Béla* főkapitányhelyettes, dr. *Dorning Henrik* a bünygyi osztály főnöke és *Laky Lajos* a detektív-főnök. Tizenkét főkapitány váltotta egymást a hatvan év során és eközben a magyar rendőrség világhírnevet szerzett.